

Pērtiķa gadā, pirms divpadsmit gadiem

2004. gada maijs

✓ Pārmaiņu gaidās dzīvoja J. Raiņa muzejs "Jasmuiža". Tapa projekts ES līdzekļu piesaistīšanai. Projekts paredzēja muzeja pārbūvi un attīstību. Kases telpas, garderobe, kafējnīca, istabiņas tūristu naktsmītnēm, keramikas un audēju darbnīcas, apmeklētāju plūsmas novirzīšana pa caurbauktuvi bijušās muižas kūts vidū... Diemžēl ļoti iecerētie attīstības darbi tā arī palikuši projektā.

✓ Livānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods Latvijas delegācijas sastāvā apmeklēja Somiju, kur iepazinās ar celulozes ražotni Joutseno ziemeļos. Līdzīgu bija plānots būt arī Jēkabpils rajona Ozolsalā. Sākotnēji bija apsvērta iespēja to būt uz Preiļu un Jēkabpils rajona robežas. Izrādījās, ka Trepē vairums zemes īpašumu pieder privātpersonām, kas savulaik uzpirka zemi šajā apkārtnē, cerot uz lielu peļņu, taču īpašumu sadrumstalotība nebija pieņemama investoriem. Ozolsalā lielākā daļa no zemes ir valsts pašums, tur arī izdevīgāki dzelzceļa pievadceļi, — tā savu izvēli pamatojis akciju sabiedrības "Baltic Pulp" pārstāvis.

✓ Par panākumiem darbā un

sakarā ar Latvijas policijas astoņdesmitgadi Daugavpils policijas pārvaldes priekšniekam Imantam Bekešam, ilggadējam augsta ranga Preiļu policijas priekšniekam tika pasniegts Triju Zvaigžņu ordenis.

✓ Pēdējie celtniecības darbi un iekārtošana notika Rudzātu speciālās internātpamatskolas jaunuzceltajās darbnīcās. Tās uzceltas par Latvijas Bērnu fonda sagādāto naudu — 85 000 latu. Vienlaikus nomainīti jumta segumi un veikta ārsienu apdare visām pārējām skolas saimnieciskā sektora ēkām. Tas izmaksājis 12 000 latu. Darbnieku iekārtu sagāde veikta par Latvijas Bērnu fonda prezidenta Andra Bērziņa deputāta kvotu — 9100 latiem, bet nepieciešamās summas otrā puse sagādāta ar fonda starpniecību, meklējot sponsorus ar vēstniecību palīdzību. Darbnīcās tika iekārtotas divas arodapmācības klases — koka un metāla apstrādei.

✓ Vanagu pamatskolā notika aktiera Romualda Ancāna 60 gadu jubilejas svinības. Aktieris bija pieņēmis Vārkavas novada domes aicinājumu apaļo jubileju nosvinēt dzimtajā pusē, skolā, kurā mācījies no 1. līdz 8. klasei. Tagad aktieris jau ir mūžībā, bet

Vanagu pamatskola slēgta. "Limuzīns Jāņu nakts krāsā", "Likteņdzirnas", "Cilvēka bērns", — Romualda Ancāna lomās šajās un daudzās citās filmās ir skatītājiem tuvas un iemīļotas.

✓ 2003. gadā iedzīvotāju vidēja mēnešalga bija: Rīgā — 262,69 (brutā, latos), Daugavpili — 173,55 (pilsētā), Preiļu rajonā — 160,52, Ventspili (pilsētā) — 278,10, Rēzeknē (pilsētā) — 178,24, rajonā — 147,55 latu.

✓ Preiļos notika vecās ebreju kapsētas atjaunošanas darbi. Tapa memoriāls 1941. gada augustā nacistu nošauto ebreju piemiņas godināšanai. Kapu sakopšanu par saviem personīgajiem līdzekļiem uzņēmās kādreizējais preiļniecis Dāvids Zilbermans. Memoriāla celtniecības projekta autors — Sergejs Rižs.

✓ Lietus, sals un ziemeļu vējš, bet naktis — sals līdz minus pieciem un septiņiem grādiem, — tik auksts bija maijs pirms 12 gadiem. Stādu tirgotāji un pircēji ilgojās pēc siltāka laika. Vieni, — lai pārdotu izaudzētos dēstus, otri, — lai zeme būtu pietiekoši silta to stādīšanai. Puķu dēsti maksāja no trīs līdz pieciem santīmiem par stādīpu, tomāti — 10 santīmus.

✓ Livānu vakara (maiņu) vidusskolā atklāja svaigi izremon-

tētu sariņojumu zāli. Iepriekš tās vietā atradās sporta zāle, kas bija stipri nolietota un sliktā stāvoklī.

✓ Livānu slimnīca iegādājās jaunu ultrasonogrāfu. Tas maksāja 18 300 latu, cenu aptaujā bija lētākais piedāvājums. Livānos strādāja trīs speciālisti, kas pacientiem varēja veikt ultrasonogrāfiskos izmeklējumus.

✓ Pēc iestāšanās Eiropas Savienībā zemniekiem nācās pierast pie piena kvotām. Piena ražošanas kvota bija sadalīta piegādes kvotā, tiešās tirdzniecības kvotā, kā arī pastāvēja piena kvotas nacionālā rezerve.

✓ Starptautiskajā muzeja dienā Preiļu rajona vēstures un lietišķās mākslas muzejā tika prezentēta arheoloģes Antonijas Vilcānes grāmata "Senā Jersika".

✓ Kopš 2003. gada augusta, kad Preiļos tika atklātas sešas siera skulptūras, Šveices sieram veltītais Saules pulkstenis tika vairākkārt sabojāts. Kārtējais bojājums tika izdarīts arī maijā.

✓ "Novadnieks" sagatavoja plašu reportāžu par stikla ražošanu un stikla ražotājiem uzņēmumā "Lettglas" Livānos. Tajā bija saražoti pat apgaismes lampu kupoli Atēnu olimpisko spēļu sportistu ciemata māju iekštelpām. Īpašnieki ar uzņēmuma

kontrolpaketi bija vācu uzņēmēji, strādnieki — vietējie livānieši ar gadu desmitos slīpētām darba iemaņām un tradīcijām. Nākotnes ieceres toreiz, pirms 12 gadiem, bija samērā spožas — veco taras ceļu pārvērst par modernu ražotni ar jaunu tehnoloģiju, atjaunot stikla kausējamo krāsni. SIA "Lettglas" tika atzīta valstī par desmito lielāko rūpniecības preču ražotāju eksportam. Lidz 1994. gadam uzņēmums saucās "Livānu stikla fabrika", līdz 2001. gadam — akciju sabiedrība "Livānu stikls". Uzņēmumā bija 250 — 300 darba vietas. Tomēr Livānos ražotie stikla izstrādājumi Rīgas veikalos bija redzami ar citu valstu uzlīmēm, kur tie tika sūtīti un pakotī. Pēc pāris gadiem uzņēmums bankrotēja.

✓ Preiļos iesvētīja jauno kapsētu. 1998. gadā Preiļu Romas katoļu draudze uzdāvināja pilsētai zemi, uz kuras tika plānota kapsētas iekārtošana. Vairāku gadu garumā notika projektēšana. Jaunās kapsētas būvdarbus veica SIA "Būvteks".

Sagatavoja L.Rancāne

Izmantots 2004. gada "Novadnieka" komplekts